

Pedikulóza – výskyt vší

Zjistili jste, že Vaše dítě má vši? Informujte co nejdříve učitele a nedávejte dítě do školy. Ochráníte tak další děti a také svoje vlastní. Až se vrátí zpátky do kolektivu, znovu je nezíská. (Státní zdravotní ústav 2015)

Vypadá to jednoduše, ale v průběhu celého roku se nepodařilo zamezit výskytu vší. I přes upozorňování a vyzývání rodičů, aby dětem kontrolovali hlavy, se tento problém nepodařilo vyřešit. Pokud rodiče zavolají, že jejich dítě má vši, dáváme okamžitě informaci všem ostatním, aby se podařilo případný výskyt podchytit ihned v začátcích. Problémem zůstává ale fakt, že někteří rodiče tuto skutečnost nenahlásí, a proto dochází k opakovanému rozšíření. Chápeme, že mnozí rodiče jsou již velmi rozzlobeni, ale bez naprosté spolupráce mezi zákonnými zástupci a školou se tento problém nedá vyřešit.

I u dítěte, které momentálně nevykazuje známky zavšivení, je třeba po dobu výskytu vší v dětském kolektivu opakovat prohlídky každé dva dny. V případě dítěte, u něhož byl výskyt vší dětské zjištěn, je potřeba prohlédnout také ostatní členy rodiny, případně provést jejich odvšivení v případě zjištění vší nebo čerstvých hnid.

Desatero o odvšivení

1. Důkladně překontrolujte celou rodinu a všechny postižené okamžitě odvěšivte speciálním přípravkem.
2. Přečtěte si pečlivě návod na použití a řiďte se přesně pokyny.
3. Denně důkladně pročesávejte všechny vlasy co nejbližší od pokožky hřebenem »všiváčkem«.
4. Pro snadnější vyčesávání použijte pomocný olejový přípravek (např. Pedicap OL).
5. Pokuste se co nejvíce hnid odstranit mechanicky (nehty nebo pinzetou).
6. Proveďte další hygienické úkony. Vydrhněte své hřebeny. Vyperte minimálně při 60 °C ložní prádlo, všechny gumičky do vlasů, čepice, molitany u sluchátek, textilní hračky.
7. Každý rodinný příslušník ať používá vlastní hřeben. Dezinfikujte polstrování sedaček, židlí, atd.
8. Vyvarujte se kontaktu s hlavami ostatních lidí. Vyhněte se raději polstrování v dopravních prostředcích.
9. Při hledání parazitů je nutnost dostatečného světla. Pro přisvětlování je vhodné použít čelní lampu.
10. Za osm dnů odvšivení zopakujte.

O výskytu vší kolují mezi lidmi různé pověry, fámy a mýty. Například, že v rodině, kde se pravidelně uklízí a dbá na hygienu, veš nemá šanci. Veš dětská, jak zní její odborný název, není jen ze špíny. Následuje dalších 14 mýtů o vších, které uvádíme na pravou míru:

1. Vším se lépe daří v létě – ANO

Prostředí, které vším nabízí lidské vlasy, se v průběhu roku nemění. Zvýšení výskytu vší dětské však svědčí prázdniny, letní i zimní. Často se totiž tolik nedbá na hygienu a děti bývají mezi sebou v

těsnějším kontaktu. Na celém světě je proto zaznamenáván zvýšený výskyt vši dětské po návratu dětí z prázdnin.

I v zimě totiž spolu mohou děti například tancovat a dotýkat se hlavami, sedět těsně vedle sebe či se učesat stejným hřebenem. Dalším obdobím většího výskytu vši je čas, kdy dočasně chybějí účinné odlišovací přípravky. Veš se totiž po čase stane vůči jedu obsaženému v chemickém hubícím preparátu odolná a je třeba vyvinout nový. To se stalo zhruba před dvěma lety.

2. Mít veš není nemoc – NE

Naopak. Máte-li vši, trpíte infekčním onemocněním zvaným pedikulóza. Za pedikulózu se nepovažuje, pokud máte pouze hnidy. Navíc mít vši je pro mnohé postižené i jejich rodiny velmi stresující. Připadají si zahanbeně a vyčlenění z kolektivu. Může to být tedy i problém pro psychologa.

3. Veš napadá jen nemyté – NE

To, že máte vši, nesouvisí nutně s hygienickými návyky. Chytnout je skutečně může každý, nezávisí to vůbec na hygienických podmínkách rodiny. Veš dětská napadá všechny sociální vrstvy obyvatel. To neplatí o vši šatní, která bývá příznakem zanedbané osobní hygieny. Problém je však v tom, že ne všechny domácnosti je opravdu dokonale odstraní. Tam pak vznikají ohniska nákazy.

4. Nejlepší přípravek na hubení je petrolej – NE!

V žádném případě. Po petroleji vši sice hynou, ale jeho použití je nebezpečné a odborníci ho důrazně nedoporučují. Může po něm mimo jiné nastat velká alergická reakce s vážnými zdravotními komplikacemi a nepříjemnými potížemi na kůži.

5. Veš žije v čalounění či oblečení

Může tu přežívat, ale jen krátce. Mimo vlasy člověka je schopná zůstat naživu jen zhruba 24 hodin. Což je dostatečně dlouhá doba, aby se znovu usídlila na hlavě odvšiveného člověka.

Příklad: přes noc zůstane v ložním prádle a večer, když jde dítě – již odvšivené – spát, na něj opět přeleze. Proto se doporučuje odvšivit (vyprat při vysoké teplotě) preventivně i ložní prádlo či oblečení. Podobně je nutné vydezinfikovat například hřebeny a kartáče, kterými se postižený češe.

6. I pro lidi se hodí šampony na psy – NE

Platí totéž, co u petroleje. Zvířecí přípravky jsou určeny jen pro zvířata a člověk na ně může reagovat alergicky.

7. Veš přežije na zvířeti – NE

Nikoli. Vši nejsou schopny přežívat na domácích nebo jiných zvířatech. Zvířata, například psi nebo prasata, mají jiný druh vši a ty člověka nenapadají.

8. Vši se vyhýbají barveným vlasům – NE

Kosmetické úpravy vlasů – tedy i barvení či trvalá – výskyt vši většinou neovlivňují.

9. Veš dětská napadá jen děti – NE

I tento typ vši, která žije ve vlasech, může "chytit" dospělý. Podobně jako dítě – těsným kontaktem s

napadeným člověkem. Děje se tak nejčastěji v rodinách, do kterých je parazit zanesen z dětského kolektivu.

10. Je jedno, který přípravek použijete – NE

Vši získaly vůči některým přípravkům "imunitu". Je nutné správně vybírat, a pokud si nejste jisti, ověřte si například u lékaře či na hygienické stanici (dnešní zdravotní ústavy), který přípravek je v dané době nejvhodnější a nejúčinnější.

11. Veš lze odstranit i běžným šamponem – NE

Mytí hlavy teplou vodou a běžným šamponem vši neublíží. Vši dokážou přežít i ve vysoce chlorované či slané vodě. Přenos na člověka v bazénech však nebyl prokázán.

12. Pokud máte paruku, veš se vám vyhne – NE

Jestliže nejste pod parukou holohlaví, toto tvrzení rozhodně neplatí. Parazit si totiž zaleze i pod paruku do vašich vlastních vlasů.

13. Prevence je k ničemu – NE

Nejlepší prevencí je každodenní důkladné prohlížení vlasů. Můžete zkusit i některé šampony s účinkem repelentu. Někteří lékaři například doporučují umývat každé tři dny hlavu přípravkem Capissan, který obsahuje výtažky z kopretin a tea tree olej, které by měly vši odpuzovat.

14. Vlasy je třeba ostříhat – ANO

Dnes již sice není nutné stříhat děti dohola, ale je pravda, že z kratších vlasů se vši odstraňují lépe. Hnidy je totiž třeba z vlasu ručně stáhnout a to jde u kratších vlasů lépe než u dlouhých.